Apoll und Daphne

Ov. met. 1,452-567

Prīmus amor Phoebī Daphnē Pēnḗia: quem nōn
fors īgnā́ra dedit, sed saeva Cupī́dinis īra.
Dḗlius hunc nūper, victō serpénte supérbus,
vī́derat addúctō flecténtem córnua nervō
‘quid' que ‘tibi, lascī́ve puer, cum fórtibus armīs?'
dī́xerat, ‘ista decent úmerōs gestā́mina nostrōs,
quī dare certa ferae, dare vúlnera póssumus hostī,
quī modo pestíferō tot iū́gera ventre preméntem
strā́vimus innúmerīs túmidum Pŷthṓna sagíttīs.
tū face néscio quōs estō conténtus amṓres
inrītā́re tuā, nec laudēs ádsere nostrās.'
fī́lius huic Véneris ‘fīgat tuus ómnia, Phoebe,
tē meus arcus' ait ‘quantṓque animā́lia cēdunt
cūncta deō, tantō minor est tua glṓria nostrā.'
dīxit et ēlī́sō percússīs āëre pennīs
ínpiger umbrṓsa Parnā́sī cṓnstitit arce
ēque sagittíferā prōmpsit duo tēla pharétrā
dīversṓrum óperum: fugat hoc, facit illud amṓrem;
quod facit, aurā́tum est et cúspide fulget acū́tā,
quod fugat, obtū́sum est et habet sub harúndine plumbum.
hoc deus in nymphā Pēnḗide fīxit, at illō
laesit Apollíneās trāiécta per ossa medúllās:
prṓtinus alter amat, fugit áltera nōmen amántis
silvā́rum látebrīs captīvārúmque ferā́rum
exúviīs gaudēns innū́ptaeque aémula Phoebēs;
vitta coercḗbat pósitōs sine lēge capíllōs.
multī illam petiḗre, illa āversā́ta peténtēs
inpátiēns expérsque virī némora ā́via lūstrat
nec, quid Hymēn, quid Amor, quid sint cōnū́bia cūrat.
saepe pater dīxit ‘génerum mihi, fī́lia, dēbēs,'
saepe pater dīxit ‘dēbēs mihi, nāta, nepṓtēs':
illa velut crīmen taedās exṓsa iugā́lēs
pulchra verēcúndō subfū́derat ōra rubṓre
inque patris blandīs haerens cervī́ce lacértīs
‘dā mihi perpétuā, génitor caríssime,' dīxit
’virginitā́te fruī: dedit hoc pater ante Diā́nae.'

Text nach: William S. ANDERSON (ed.), *P. Ovidii Nasonis Metamorphoses*, Stuttgart/Leipzig ³1985.
Copyright © 09/2004, *Mutatas dicere formas*: Ovid-Projekt Berlin/Potsdam

*ille quidem obséquitur; sed tē decor iste, quod optās
esse vetat, vōtṓque tuō tua fṓrma repū́gnat:
Phoebus amat vīsaéque cupit cōnū́bia Daphnēs,
quodque cupit, spērat, suaque illum ōrā́cula fallunt;
utque levēs stípulae dēmptīs adoléntur arístīs,
ut fácibus saepēs ārdent, quās forte viā́tor
vel nimis admṓvit vel iam sub lūce relī́quit,
sīc deus in flammās ábiit, sīc péctore tōtō
ū́ritur et stérilem spērándō nūtrit amṓrem.
spectat inōrnā́tōs collō pendḗre capíllōs
et 'quid, sī cōmántur?' ait. videt ī́gne micántēs
sīdéribus símilēs óculōs, videt ṓscula, quae nōn
est vīdísse satis; laudat digitṓsque manū́sque
bracchíaque et nūdōs médiā plūs parte lacértōs:
sī qua latent, meliṓra putat. fugit ṓcior aurā
illa levī neque ad haec revocántis verba resístit:
'Nympha, precor, Pēnḗi, manē! nōn ī́nsequor hostis;
nympha, manē! sīc āgna lupum, sīc cerva leṓnem,
sīc áquilam pennā fúgiunt trepidánte colúmbae,
hostēs quaeque suōs; amor est mihi causa sequéndī.
mē míserum! nē prōna cadās indī́gnave laedī
crūra notent sentēs, et sim tibi causa dolṓris!
áspera, quā próperās, loca sunt: moderā́tius, ōrō,
curre fugámque ínhibē: moderā́tius ī́nsequar ipse.
cui pláceās, inquī́re tamen; nōn íncola montis,
nōn ego sum pāstor, non hīc arménta gregḗsque
hórridus obsérvō. nescīs, temerā́ria, nescīs,
quem fúgiās, ideṓque fugis. mihi Délphica tellūs
et Claros et Ténedos Patarḗaque rḗgia servit;
Iúppiter est génitor. per mē, quod erítque fuítque
estque, patet; per mē concórdant cármina nervīs.
certa quidem nostra est, nostrā tamen una sagítta
cértior, in vácuō quae vúlnera péctore fēcit!
invéntum medicī́na meum est, opiférque per orbem
dīcor, et herbā́rum subiécta poténtia nōbīs:
ei mihi, quod nūllīs amor est sanā́bilis herbīs
nec prōsunt dóminō, quae prōsunt ómnibus, artēs!'*

Text nach: William S. ANDERSON (ed.), *P. Ovidii Nasonis Metamorphoses*, Stuttgart/Leipzig ^{3}1985.
Copyright © 09/2004, *Mutatas dicere formas*: Ovid-Projekt Berlin/Potsdam

Plūra locūtū́rum tímidō Pēnḗia cursū
fūgit cumque ipsō verba inperfécta relī́quit,
tum quoque vīsa decēns; nūdā́bant córpora ventī,
obvíaque advérsās vibrā́bant flā́mina vestēs,
et levis inpúlsōs retrō dabat aura capíllōs,
aúctaque fōrma fugā est. sed enim nōn sústinet ultrā
pérdere blandítiās iúvenis deus, utque monḗbat
ipse Amor, admíssō séquitur vestī́gia passū.
ut canis in vácuō léporem cum Gállicus arvō
vīdit, et hic praedam pédibus petit, ille salútem
(alter inhaesū́rō símilis iam iamque tenḗre
spērat et exténtō stringit vestī́gia rōstrō;
alter in ambíguō est, an sit conprḗnsus, et ipsīs
mórsibus ērípitur tangéntiaque ōra relínquit):
sīc deus et virgō; est hic spē celer, illa timṓre.
quī tamen īnséquitur pennīs adiū́tus amṓris
ōcior est requiémque negat tergṓque fugā́cis
ínminet et crīnem sparsum cervī́cibus adflat.
vī́ribus absū́mptīs expálluit illa citaéque
victa labṓre fugae spectāns Pēnḗidas undās — zur Textgestalt vgl. die lat. Version ohne Hilfen
‚fer, pater,' inquit ‚opem, sī flū́mina nūmen habḗtis! 546
quā nímium plácuī, mūtándō perde figū́ram!'
vix prece fīnī́ta torpor gravis óccupat artūs:
móllia cingúntur tenuī praecórdia librō,
in frondem crīnēs, in rāmōs brácchia crēscunt;
pēs modo tam vēlōx pigrīs rādī́cibus haeret,
ōra cacū́men habet: rémanet nitor ūnus in illā.
Hanc quoque Phoebus amat positā́que in stī́pite dextrā
sentit adhūc trepidā́re novō sub córtice pectus
conplexúsque suīs rāmōs ut membra lacértīs
ṓscula dat līgnō: réfugit tamen ṓscula līgnum.
cui deus ‘at, quóniam coniūnx mea nōn potes esse,
arbor eris certē' dīxit ‘mea. semper habḗbunt
tē coma, tē cítharae, tē nostrae, laure, pharétrae.
tū dúcibus Latiīs áderis, cum laeta triumphum
vōx canet et vīsent longās Capitṓlia pompās.
póstibus Augústīs eadem fīdíssima custōs
ante forēs stābis mediámque tuḗbere quercum,
utque meum intōnsīs caput est iuvenā́le capíllīs,
tū quoque perpétuōs semper gere frondis honṓrēs.'
fīníerat Paeān: factīs modo laúrea rāmīs
ádnuit utque caput visa est agitā́sse cacū́men.

Text nach: William S. ANDERSON (ed.), *P. Ovidii Nasonis Metamorphoses*, Stuttgart/Leipzig [3]1985.
Copyright © 09/2004, *Mutatas dicere formas*: Ovid-Projekt Berlin/Potsdam